

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Monitorovacia správa plnenia PHRSR mesta Košice a jeho funkčnej oblasti za rok 2023	
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, primátor mesta Košice	
Spracovateľ	Oddelenie strategického rozvoja, referát strategického rozvoja	
Dátum zasadnutia	27. 06. 2024	
Číslo spisu	MK/A/2024/05180	
Uznesenie	MZ	MR

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach

podľa ust. § 4 ods. 2 Štatútu mesta Košice

berie na vedomie

Monitorovaciu správu plnenia PHRSR mesta Košice a jeho funkčnej oblasti za rok 2023

Dôvodová správa

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti 2022-2027 (PHRSR) je strednodobým rozvojovým dokumentom mesta Košice a okolitých obcí. Tento dokument bol schválený mestským zastupiteľstvom dňa 16.12. 2021, uznesením č. 835. Spolu s PHRSR bol prijatý Akčný plán rozvoja mesta Košice 2022-2024, ktorý predstavuje súbor aktivít a projektov pre dosiahnutie stanovených cieľov a opatrení, ktoré sú realizované z úrovne Magistrátu mesta Košice a mestských podnikov.

PHRSR bolo spracované ako spoločný rozvojový dokument pre Mesto Košice, mestské časti a 40 obcí, ktoré sú súčasťou územia udržateľného rozvoja UMR Košice. PHRSR ako svoj vlastný rozvojový dokument si schválili v 13 obciach udržateľného mestského rozvoja (UMR) Košice spolu s Akčným plánom rozvoja príslušnej obce. Tento Akčný plán je monitorovaný z úrovne príslušnej samosprávy.

Monitorovací proces PHRSR za Mesto Košice sa vykonáva formou monitorovania plnenia Akčného plánu rozvoja mesta Košice 2022-2024. Predkladaný materiál obsahuje monitorovanie plnenia Akčného plánu rozvoja mesta Košice za rok 2023.

Monitorovacia správa sa skladá z dvoch častí:

- textová časť, ktorá podáva krátku informáciu o najvýznamnejších projektoch a iniciatívach za každú rozvojovú tému,
- tabuľková časť, ktorá predstavuje plnenie akčného plánu prostredníctvom prehľadu realizovaných projektov / činností podľa jednotlivých rozvojových tém a jednotlivých cieľov.

Monitorovacia správa je členená podľa 4 rozvojových tém PHRSR:

1. Zelený rozvoj
2. Spoločenský rozvoj
3. Ekonomický rozvoj
4. Spravovanie

Akčný plán 2022 – 2024 bol spracovaný ako súbor aktivít podľa jednotlivých cieľov a opatrení, ktoré realizuje Magistrát mesta Košice, mestské podniky a mestské organizácie. Monitorovanie plnenia Akčného plánu za rok 2023 poskytuje základnú informáciu o realizácii týchto plánovaných aktivít. Informácie uvedené v pláne boli získané konzultáciou s dotknutými odbornými útvarmi magistrátu a mestských častí, mestskými podnikmi a organizáciami. Monitorovanie plnenia je zabezpečované Referátom strategického rozvoja.

Monitorovacia správa

plnenia Akčného plánu rozvoja mesta Košice za rok 2023

Najvýznamnejšie projekty / iniciatívy realizované z úrovne mesta a mestských podnikov za rok 2023 sú prezentované podľa jednotlivých rozvojových tém.

1. Zelený rozvoj

Téma „Zelený rozvoj“ reflektuje prostredníctvom 7 cieľov na potrebu mesta presadzovať rozvoj založený na zvyšovaní odolnosti mesta na zmenu klímu prostredníctvom zdravého životného prostredia (obnova, ochrana a využívanie prírodného ekosystému) a znižovania nepriaznivých vplyvov z ľudskej činnosti ovplyvňujúcich ekosystém mesta a kvalitu života obyvateľov (udržateľná mobilita, obehová ekonomika, energetická efektívnosť).

K ekologizácii urbanizovaných oblastí prispelo ukončenie projektov revitalizácie verejných priestranstiev (Obrancov mieru, Lidické námestie), regenerácia vnútrobloku Čínska, revitalizácie parkov (Staré mesto- Branisková, Kuzmányho). V roku 2023 prebiehala realizácia projektu rekonštrukcie hrajúcej fontány na Hlavnej ulici a jej okolia, začali sa práce na ďalších vnútroblokoch (Jasuchová-Bauerova, Turgenevova-Lomonosova).

Na budove magistrátu sa realizoval projekt zlepšenia mikroklimy a zvýšenia biodiverzity, ktorý zahŕňal vytvorenie vegetačných striech a zelenej steny s popínavými rastlinami. Na hlavnom schodisku bola vytvorená plocha s drevinami, trávami a trvankami a lavičkami. Nevyužívaná plocha pred magistrátom bola doplnená o dažďovú záhradu, ktorá má odvádzať a zadržiavať dažďovú vodu z priľahlých spevnených plôch.

V priebehu roka 2023 pokračoval projekt rekonštrukcie Slaneckej cesty modernizáciou zastávok verejnej osobnej dopravy a informačných systémov, výstavbou cyklistickej komunikácii popri Slaneckej ceste a dokončovacími prácami rozšírenia komunikácie z dvojpruhovej cestnej komunikácie na štvorpruhovú.

DPMK v rámci obnovy vozového parku realizoval projekt obstarania 3 autobusov na CNG pohon a zároveň pokračoval v realizácii projektu „Modernizácie údržbovej základne pre potreby verejnej osobnej dopravy“, tieto projekty sú spolufinancované z EÚ zdrojov.

V rámci aktivity zvyšovania energetickej efektívnosti a obnovy budov boli v júli 2023 Správou mestskej zelene ukončené práce na streche Krematória v celkovej výške 2,2 mil. eur.

2. Spoločenský rozvoj

Spoločenský rozvoj mesta v rámci PHRSR je zastúpený aktivitami sociálnej pomoci, vzdelávania, športu, kultúry a bezpečnosti. Hlavnou myšlienkou tejto rozvojovej témy je inklúzia, t. j. zjednodušenie prístup k príležitostiam poskytovaných mestom a možnostiam riešenia životných situácií všetkým našim obyvateľom.

V rámci podpory rozvoja sociálneho nájomného bývania boli zrekonštruované 4 hybridné byty a bola pripravená projektová dokumentácia na výstavbu nájomných bytov na Jesenského ulici. V roku 2023 sa realizovala rekonštrukcia priestorov pobočky Psychosociálneho centra na Južnej triede 23 – Poradňa sociálneho poradenstva s cieľom zvýšenia bezbariérovosti, zvýšenia bezpečnosti klientov a zvýšenia kvality poskytovaných služieb.

S cieľom poskytovať kvalitné predprimárne vzdelávanie mestom sa realizovala rekonštrukcia MŠ Oštepová, rozšírením jej kapacity o 44 miest, znížením energetickej náročnosti budovy a inštaláciou prvkov reagujúcich na zmiernenie dopadov klímy.

V rámci prípravy na nové programové obdobie prebiehal proces obstarávania a prípravy projektových dokumentácií na modernizáciu a rekonštrukciu základných škôl a školských zariadení.

V oblasti výstavby školskej športovej infraštruktúry medzi najvýznamnejšie aktivity v minulom roku patrili: Výstavba novej telocvične pri ZŠ a MŠ Želiarska, rekonštrukcia školského športoviska pri ZŠ Janigova a výstavba atletického oválu a ihriska pre malý futbal v areáli ZŠ Starozagorská. V areáli na Alejovej ulici bol MČ Juh realizovaný projekt prekrytia ľadovej plochy.

V rámci projektu Reštart športovej infraštruktúry sa v Košiciach realizovalo viacero investícií. V lete 2023 začali rekonštrukčné práce na Mestskej plavárni, kde na jej mieste vznikne Národné olympijské centrum plaveckých športov. Bola ukončená rekonštrukcia Angels arény, pokračovalo sa s dostavbou Košickej futbalovej arény a s výstavbou Národného tréningového centra na Popradskej ulici (pre tenis a bedminton). Obidva projekty boli dokončené v r. 2024. Na podporu športu boli Mestom Košice poskytnuté dotácie vo výške 721 tis. eur.

V oblasti kultúry mesto aj v roku 2023 uskutočnilo 8 tradičných kultúrnych podujatí, medzi najvýznamnejšie môžeme spomenúť najmä Dni mesta Košice, Košické kultúrne leto, Festival sakrálného umenia a podujatie Košické rozprávkové Vianoce. V rámci grantovej schémy na podporu kultúry a kreatívneho priemyslu boli poskytnuté dotácie vo výške 195 tis. eur.

V rámci revitalizácie ZOO boli uskutočnené viaceré rekonštrukcie a modernizácie chovných zariadení.

3. Ekonomický rozvoj

Hlavnou myšlienkou témy ekonomického rozvoja je podpora ekonomických príležitostí pre udržateľný rast a to prostredníctvom podpory rozvoja a kapitalizácie potenciálu mesta (inovácie, kreatívny priemysel, cestovný ruch a pod.).

Mesto Košice stojí pred príležitosťami príchodu mnohých strategických investícií ako aj potrebou zabezpečenia lepšej propagácie ekonomického záujmového územia Košíc ako atraktívnej ekonomickej destinácie a cieľovej destinácie pre potenciálne investície. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo v septembri 2023 v mestskom zastupiteľstve schválené založenie Business Košice, n.o. Úlohou organizácie je získavanie nových príležitostí pre investície v meste Košice a jeho blízkom regióne, starostlivosť o podnikateľský sektor a vytváranie podnikateľskej komunity, podpora miestnych investícií, propagácia investičných príležitostí a udržiavanie talentu v meste.

Rok 2023 bol začiatkom prípravy výstavby novej investície na výrobu elektrických vozidiel spoločnosti Volvo Cars a výstavby priemyselného parku Valaliky. Mesto Košice s partnermi projektu podpísalo Dohodu vo vzťahu k realizácii strategického parku, ktorou sa zaviazalo k vzájomnej súčinnosti a podpore pri realizácii tejto strategickej investície. Z pohľadu budúceho ekonomického rozvoja mesta budú významné investície, ktoré budú smerovať najmä do bývania, dopravy, školstva a ekológie.

4. Spravovanie

Rozvojová téma spravovanie sa zameriava na zvyšovanie úrovne kapacít a služieb poskytovaných samosprávou a zvýšenie kvality politík vytváraných mestom Košice.

Z rozpočtu mesta bola financovaná modernizácia Kancelárie prvého kontaktu, v rámci ktorej si Košičania môžu vybaviť osvedčenie dokumentov, miestne dane, ale aj záležitosti, týkajúce sa parkovania či komunálneho odpadu. Ďalšia digitalizácia a elektronizácia služieb mesta sa zabezpečovala najmä cez projekt Malé zlepšenia e-Gov služieb (projekt s mestskými časťami) a cez rozšírenia služieb GISPLANu.

V 2023 pokračovali práce na novom územnom pláne, ktorý má určiť urbanistické smerovanie ďalšieho rozvoja mesta. V 2024 je plánované verejné pripomienkovanie nového územného plánu a nasledujúci rok jeho schvaľovanie v mestskom zastupiteľstve.

Záver

V rámci plánovaných aktivít (spolu 329) bolo splnených 33% aktivít, v plnení je 49% aktivít a plnenie nebolo začaté pri 59 aktivitách (18%). Dôvody nesplnenia, prípadne čiastočného plnenia boli ovplyvnené najmä nevyhlásenými výzvami z nového programového obdobia EÚ 2021-2027, vyššia časová náročnosť realizácie niektorých aktivít (z dôvodu procesu verejného

obstarávania, povoľovacích konaní a pod.) ako aj prijatými úspornými rozpočtovými opatreniami mesta v 2. polroku 2023.

Príležitosťou na investície v nadchádzajúcom období sú finančné prostriedky zo zdrojov EÚ. Pre UMR Košice tvorený Mestom Košice a 40 obcami sú v Programe Slovensko 2021 – 2027 alokované finančné prostriedky vo výške 133 mil. eur na projekty realizované ako integrované územné investície, a ktoré vieme využiť aj na realizáciu aktivít definovaných v Akčnom pláne. Z tohto dôvodu sa budeme v roku 2024 zameriavať najmä na získanie mimorozpočtových finančných zdrojov na implementáciu pripravovaných projektov a to predovšetkým v oblasti verejnej osobnej dopravy, cyklotrás, cestnej infraštruktúry, zelenej a modrej infraštruktúry, energetickej efektívnosti budov a zariadení, modernizáciu školskej infraštruktúry a pod.

Zároveň sa bude ďalej pokračovať na rozpracovaných projektoch skvalitňovania športovej infraštruktúry, sociálnej pomoci (bývanie, sociálna práca), začleňovania kultúry a lepšieho spravovania mesta.

Spracoval: referát strategického rozvoja

Košice, 27.4.2024